

Партыйнае жыццё

У РУЖОВЫМ СВЯТЛЕ

Абмеркаваўшы вынікі работ XVIII Усеазаёнай канферэнцыі ВКП(б), камуністы павялі такаса вынікі дзейнасці свайго прадпрыемства. Калектыву завода, узброены гістарычнымі рэзультатамі парткампаніі, пачаў працаваць лепш. Больш раўнамерна выконваецца зарада план. Уведзен графік работ, паладжана ўз'ядзі і справядліваць. Партыйна партарганізацыя стала больш займацца вытворчымі пытанямі. За апошні месяц яна тры разы абмярковавала пытанні, звязаныя з вытворчасцю.

Так, вядома, і павінна быць. Але першыя яшчэ вельмі назначна поспехі нікому не даюць права супакоівацца. Між тым, ёсць такая катэгорыя людзей, якія заспакоены лічым прэзэсам, супакоіваюцца на ім і не ідуць далей. Яны не заўважаюць буйных недахопаў у сваёй рабоце, гатовы часам замазаць іх.

У сваіх прамовах на сходзе партарганізацыі магільскага скурзавода імяні Сталіна дырэктар завода тав. Іванюк, сакратар партбюро тав. Пішкі, начальнік пэха тав. Азель у ружовым святле абмеркавалі становішча на прадпрыемстве.

— Мы правілі ўлік... наладзілі справядліва... павялі чыстату... узялі рашучыя абмежавальныя меры... прапусцілі на графіку... маем пярэньні казкальнікі. Казі-б не аб'ектыўныя прычыны, было-б яшчэ лепш... гаварылі яны.

Не, даўка не так. На заводзе сапраўды быў прэзэс улік абсталявання, матэрыялаў. Ён паказаў, што на складах у складных скапіла многа непатрабнага заводу абсталявання, дэталей, інструментаў. Але правілі ўлік, дырэктарам на гэтым і супакоіцца, а партбюро не зрабіла вывадаў і не прапанавала, як рэалізаваць непатрабныя заводу запасы. Атрымалася так, што звышлішчы запасы ўсё са ўзрастаюць. На 1 студзеня іх было на 58 тысяч рублёў, на 1 сакавіка — на 161 тысяч рублёў. У механічным пэчу ёсць звышлішчы запасаў дэталей звыш чым на 10 тысяч рублёў, а калі трэба адмантаваць тую ці іншую машыну, то непатрабных дэталей ніколі непае.

Адразж-ж пасля XVIII парткампаніі на заводзе пачаў паход за чыстату. Гэты паход выразаўся ў тым, што адзін раз выхаді смечы, працёрлі вокны, вычышчалі машыны. Усё гэта было зроблена напэч. На двары, напрыклад, пацвілі даражкі, але пакінулі горы смечы і бруду па баках іх. У пэчах смечы і бруду ўбраві... за машыны і станкі, «замасіравалі» па пэчым кутках. На гэтым жырокцы, партбюро, начальнік пэчу, які відаць, рышылі, што «кампанія на чыстаце» закончана. У некаторых адназначных работніках, напрыклад, у начальніка пэха тав. Азель ўжарылася думка, што на скурных заводах паогул нельга назчысці чыстату. Гэтую сваю думку ён актывна выказаў на партыйным сходзе, не сустраўшы ні ад каго заўвагі.

Многія майстры і начальнікі пэчу перасталі нават працаваць ад работчых чысткі і змазкі машыны. Падзея на заводзе быў такі выпадк. Трэба было тэрмінова адмантаваць турнер. Але перш чым прыступіць да работ, брыгада сесараў механічнага пэха вымушана была на працягу паўтары гадзіны ачышчаць турнер ад тлушчу, шорці і бруду.

У зольным пэчу з-за асуджаніс дотладу за машынамі некаторыя капотныя машыны, у прыватнасці ачочныя аграгаты, заржавелі. Машыны пасля работ абмываюцца халоднай вадою, не праціраюцца і не змазваюцца. Кандылат парты тав. Дам'яненка на сходзе рэзка выступіў супроць неахайнасці і бескультуры, а ў самага — машыны брудныя.

На заводзе ўведзен графік работ. Але ўвесці графік — гэта яшчэ поспыравы. Асноўнае — забяспечыць яго выкананне. Несумненна, работа па графіку дапамагае павялічыць вытворчасць.

Вельмі слаба пастаўлена на заводзе масавая агітацыя. Агітарыя праводзіць работу ад выпадку да выпадку, рыўкамі, у часе абодзенага перапынку. Часцей за ўсё гэта работа зводзіцца да чыткі газет. У ліку агітатары няма ніякіх работніках завода і партарганізацыі. Таму агітацыя носіць ачочны характар. Яна надзейна, агарвана ад вытворчага жыцця завода.

«Чым больш часу мы ўскрэм нашы недахопы, тым хутчэй ад іх вызвалімся. Гэтану штурхэнна вучым нас таварыш Сталін. Людзі, якія замазваюць недахопы, аказваюць дрэнную паслугу партыі». Гэтыя словы таварыша Маленкова павінны швэра запомніць кіраўнікі магільскага скурнага завода.

М. ПАУЛОЧНИНАУ, Магілёў. (Спеч. нар. «Звязды»).

Забяспечым поспех веснавой сяўбы

З вялікай актыўнасцю калгаснікі і асаабоўнікі Невіскага раёна, Баранавіцкай абласці, рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Гэта будзе другая большыня частка на вызваленай ад прыгнёту папоў і капіталістаў зямлі.

У сучасны момант у раёне існуе 14 калгасаў. У іх аб'яднаны перадавыя багратыя і бядняцка-серадныя сем'і. Гол работні калгасаў пераказваюць паказу ўсё перавагу калектывнай гаспадаркі над асаабоўнай. Калгаснікі дабіліся значна большага ўраджаю, чым асаабоўнікі, і, значыць, непараўнальна большага прыбытку. У сярэднім у калгасах раёна на працяглым выхадзе не менш 4 кгр. збожжя і 14 кгр. бульбы, не лічычы ўжо гародніны, фуражы і грошай.

За добрыя паказальнікі ў барабце за высокі ўраджай і прадуктыўнасць жывёлагадоўлі палавіна калгасаў раёна зацверджана ўдзельнікам Усеазаёнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1941 года.

Замараваць і расшырыць першыя поспехі калгаснага будаўніцтва — адна з задач, якую паставіла перад сабой партарганізацыя раёна. Выяшненне гэтай задачы залежыць перш за ўсё ад большыняй падрыхтоўкі і правядзення веснавой сяўбы.

Абмеркаваючы пытанні, звязаныя з веснавой сяўбай, райком партыі звярнуў асаблівую ўвагу на падрыхтоўку калгасных калару. Мы правілі дзвухтыднёвы курс брыгаднёў падарожных брыгад, комоўцаў, звышлішчы, жывёлагадоўчы, даяраў і сівяраў, старшын райзаймаўчкі. Гэтымі курсамі было ахвочлена 160 чалавек.

Трэба сказаць, што курсы далі вельмі многае для маладога калгаснага актыва як у сэнсе набывання аграгаспадарчых і зоагаспадарчых ведаў, так і ў сэнсе набывання вопыту арганізацыйна-гаспадарчай работ. Выкладчыкі на курсах расказалі і пра перадавы вопыт падрыхтоўкі і правядзення сяўбы ў калгасах усходніх абласцей. Варуўшыся з курсамі, калгаснікі ўжо прымяняюць набываны веды на практыцы, становяцца сапраўды арганізатарамі большыняй барабцы за дзельныя поспехі маладых калгасаў.

Другім важным мерапрыемствам у падрыхтоўцы калгасаў да сяўбы з'яўляецца арганізацыя паміж імі сацыялістычнага спароніцтва. Асаблівая паказальнасць спароніцтва з'яўляецца імяні 17 верасня і «Чырвоны Бераг». Мясцыя два таму назад яны заключылі дагавор на лепшае правядзенне павога сельскагаспадарчай года. Дагавор не астаў на паперы: сістэматычна наладжваюцца правяры і выкананні. Спароніцтва набыло жыццую, здаровую форму: калгасы пазнаваюць адзін аднаму на неахопах, падрыхтоў-

ваюць адзін другога, імкнучы працаваць лепш.

Па прыкладу гэтых арцелей разгорніцца сацыялістычнае спароніцтва і ў іншых калгасах.

Калгасы зараз поўнасю падрыхтаваны да сяўбы. Засяяны, асуджаны і правяран на ўжоасяе усея насенны фонд, адмантаваны сельскагаспадарчы інвентар, кожнае палатое — у адвальным стані. Калгасы поўнасю забяспечаны грубымі кармамі і канцэнтратамі. Прымаюцца меры да забяспячэння высокага ўраджаю ў гэтым годзе. Ужо вывезена на палі 6 тысяч тон гною замест запланаваных 700 тон.

Вялікая ўвага аддаецца і падрыхтоўцы да сяўбы аднаасобнага сэкатора. Гэтану пытанню былі прысвечаны спецыяльныя сесі сельскіх саветаў, у рабоце якіх прымаў удзел райком партыі актыву і ўсе кіраўнікі аграгаспадарчых пунктаў, таксама прысвечана падрыхтоўка да сяўбы.

Асабна трэба падкрэсліць важнасць агітацыйна-масавай работы сярод аднаасобнікаў. Яна павялічыць у нас з поспехамі ў мясцовыя Саветы дзюгатаў прапоўчы. Агітальнікмі зараз накіроўваючы сваю ўвагу не толькі на пытанні падрыхтоўкі і правядзення сяўбы, але і на павышэнне сярэдняасобнікаў тых поспехаў, якіх дасягнулі калгасы ў нашым раёне.

Зразумела, агітацыйна-масавая работа ў нас яшчэ мае многа недахопаў, аднак агучыцца накрапанасць яе правільнасці. Аб гэтым сведчыць хоп-бы той факт, што за апошні час заўважаецца значны прырост у калгасы, арганізацыя новай ініцыятыўнай групы сялян, жадаючых перайсці на калгасы шлях жыцця.

У калгасы і вёскі раёна гарачы вопыт знайшлі апошнія паставы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб асуджы балоў у Беларускай ССР і аб дадатковай ападе працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых мултур і прадуктыўнасці жывёлагадоўлі. У гэтым годзе калгасы нашата раёна намяцілі асуджыць не менш 300 гектараў балоў. Абодзе паставы, абмеркаваныя на сходзе калгаснікаў і сялян аднаасобнікаў, выкалікі новы палітычны ўдзель і сярняцкі паспяховы падрыхтоўку да сяўбы.

Прайдзе яшчэ некаторы час, і пачнуцца палавыя работы. Задача нашай партарганізацыі — забяспечыць іх поспех, правесці сяўбу на высокім аграгаспадарчым узроўні, дабіцца высокага ўраджаю на палях раёна.

З. А. БУДНІВІЧ, сакратар Невіскага райкома КП(б) Баранавіцкай абласці.

Днепра-Дзвінскае параходства перад навігацыяй

Рашоны XVIII Усеазаёнай парткампаніі абавязваюць каронным чынам перадавыя работні рачнога параходства. Да навігацыі 1941 года трэба падрыхтаваць не менш за 54 тыс. рублёў выдаткаў на ішыя мэты. Пад'яныя пуні да прыстані працягнуць зацупіцца. У веснавы асесні час тут непараўнальна праз, лмы і выбоны. Голмі ідуць спрыжкі наміж горышчымкам і Уласло-раж, па-а іх павінен прывесці ў парадак па-яныя пуні.

Пачаею абласці выкашом забораў раённай асцявавыя кудыты на ўпарадкаванне дробных прыстаней. Прыстань Туроў разбураецца з-за падмыва берага. Гэта, як відаць, ніколь не турбуе кіраўнікоў выкашом.

Асцявавыя на Віцебскай абласці 110 тыс. рублёў з дазволу СНК БССР былі прызначаны для пабудовы рачнога вакзала. Але і тут нічога камп'юнага не зроблена.

Заклученне дагавораў з кліентамі на 1941 год у асуджым закончана. Не падпісаны дагаворы толькі трое «Беласаслаў», аб'ём перавозак якое складае 950 тыс. тон павоў. Безадказныя адносны кіраўнікыя траса «Беласаслаў» да павога-аграгорнай іспытаны павоўваюць параходства матчымаю прывесці неахожныя мерапрыемствы, які-б забяспечылі поспех перавозак.

Неахожда сказаць некалькі слоў аб так званай «воблажыні» некаторай часткі кліенты. Баўрыска прыстань дагаварылася з арцелью «Чырвоная зязяда» на перавозку з Баўрыска да прыстані Чаркасы 10 тысяч парожных бочак. Між тым, арцель вывезла на прыстань толькі 1000 бочак, астатнія збіраецца адправіць па чыгуны.

Апрачэ гэтага, гэта-ж арцель вывезла на станцыю Барыска 4 — 5 вагонаў парожных бочак для аліраўмі іх у Іва-Беліцу, якая размешчана на рачы Сож. І гэты груз можна было-б свабодна перадаць воднаму транспарту.

Другі прыклад. У рачыне 20—30 км ад г. Магілёва ўверх і ўніз па Дняпру размешчаны тарыяны расправоўчкі, якія снабжаюць прадпрыемства палівам. Дастануа ўжо і Магілёў з расправоўчых «Хвойны Мастоў» праводзіцца часткова з'ўтамашынамі і большай часткай гужавым транспартам. Дастануа адной тоны абхоўчыя ў 105 і больш рублёў. Тарыяны кбнт перавозкі гэтага-ж торуш на вядзе не перавозае 8 руб. 20 кап. за тону плюс 30—40 руб. за дастаўку кліенту на месца. Такім чынам, перавозка водным шляхам абхоўчыя максімальна ў 40—50 рублёў за тону.

Чым-жа апраўдваюць кліенты такую пералажыта?

Іны гавораць: перагрузкі пры перавозцы торуш па вядзе шкідна адбываюцца па яго якасці. Але гэта матыроўка абвядраецца практыкай магільскага завода «Пролетары», Арцельскага жыльа-абытавага, Арцельскага гарцель і іншых, якія карыстаюцца паслугамі воднай трасычарта з 1937 года і не мелі ні адной прэтэнзіі да прыстаней. Не жадаючы разбаварваць дзяржаўныя сродкі, лмы на 1941 год зноў заключылі дагаворы з прыстанямі.

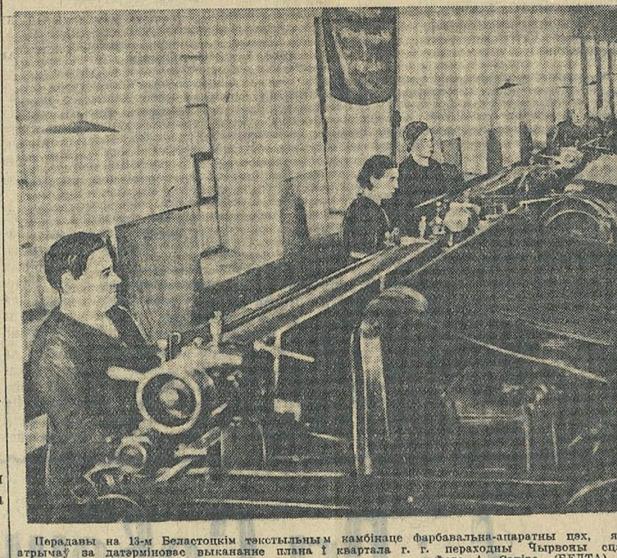
Трэба ўсемерна пашыраць практыку водных перавозак грузаў.

Упараўненне Днепра-Дзвінскага рачнога параходства павіна каронным чынам павышыць абслугоўванне кліенты, максімальна механізаваць пабудаваныя разгрузачныя работы, якасна выконваць усе свае абавязальнасці.

Астаеся апошні дзі падрыхтоўкі да адкрыцця навігацыі. Вышланыя павога на перавозках 1941 года па Днепра-Дзвінскану рачному параходству — вялікая і пачотная задача. Трэба, каб кіраўнікі параходства, упараўненія пуні, начальнікі портаў, прыстаней, дырэктары заводаў і майстэрня забяспечылі своечасовае і высокакаснае заключэнне рамонту суднаў, поўнасю зацупілі падрыхтоўку портаў і прыстаней да прыёму грузаў, забяспечылі безаварыйнае павога-не флота.

Абавязак мясцовых арганізацый — штодзённа дапамагаць воднаму транспарту ў яго рабоце.

Р. БРЭШНІЙДЭР, кансулянт па воднаму транспарту Эканомсавета пры СНК БССР.

Паравоз на 13-м Беларуска-літванскім камбінате фарбавальна-апаратны пэч, які атрымаў за дзельныя выкананне павога і кварталы г. г. параходцы Чырвоны сцяг камбіната. Фото А. Савіра. (БЕЛТА).

Мастацтва таджыкская народа

Надзея мінула піль год з дня першых дэкады нацыянальнага мастацтва, правядзенай у Маскве. Выступленне майстэрстваў мастацтваў Украіны паклапа пацэтраў штогоднай дэманстрацыі ў сталіцы СССР — Маскве мастацтва народаў Саюза. Дэкады нацыянальнага мастацтва, стаўшыя славутай традыцыяй, павога паказваюць бурны росквіт тэатра, музыкі і выяўленчага мастацтва ў брацкіх рэспубліках СССР, якія выдзяляюць кадры музыкантаў, спевакоў, танцоўчы, драматычных артыстаў, мастакоў выявы і ўмяне за год саветскай улады.

Грамдасяць сталіцы за апошні піль год блізка павысілася з мастацтва Украіны, Казахстана, Грузіі, Узбекістана, Абразайджана, Кіргізіі, Арменіі, Беларусі, Бурат-Монголіі. Піль у Маскве павога-апада дэкады таджыкская мастацтва.

Будуаўра таджыкская народа мае вялікую многавяковую гісторыю. Народныя асуджыі, спевакі, музыканты, мастакі на працягу стагоддзяў складалі выдатныя песні і легенды, стваралі музычныя мелодыі. Ініе аміра бухарскага і рускага імперыялісты пераказвалі развіццё нацыянальнага мастацтва. Вялікай папулярынасцю карысталася ў народе істатныя яму вядомыя. Скасінеці, акрабраты, жанг'элы, барцы, калатакошы выступалі ў кішчакх і на базарах. Спевакі неслі на тору твараючы выдатныя пэчуў Усеа-Фірдаўсі, Саадзі, Фізулі, Навоі.

Толькі перамога Вялікай Расправічскай сацыялістычнай развоўчы прыве-

сла таджыкскому народу, які ў сям народна нашай развіццё, магчымаств стваріць сваю культуру — нацыянальную па форме, сацыялістычную па змесце, стварыць сваё прафесіянальнае мастацтва. Музыканыя мелодыі і народныя напевы, якія асуджыліся як і перадаваліся з павога-апада ў пакаленне, сталі асуджы для стварэння новых песень і першых буйных музыканыя твораў.

Таджыкская мова з зацупленнем пачала працаваць у самадзейных пэчуках, з якіх пазней нарадзіліся першыя прафесіянальны таджыкскія тэатры. Далучацца да мастацтва і жанчыны-таджычкі, якія раней паражка сярывала ад усёго павога-апада свету.

«Работнікі Таджыкістана! Пачынайце культуру сваёй краіны, развіццё яе гаспадарку, дапамагайце турэжыкам гора і вёскі, згупоўвайце вакоў себе лепшыя сямю разам і пакажыце ўсёму ўсёму, што вы з'ўдзяецеся лепшымі людзьмі сваіх прадцаў, можа трымаючы ў сваіх руках сцяг вывалянення» — пэчу таварыш Сталін у 1925 годзе ў звароўе да работніках Таджыкістана.

Заклік вялікага правядраў нароўў з'явіўся спытам барабцы за росквіт гаспадаркі і культуры Таджыкской ССР. Над сцягам партыі Леніна — Сталіна імперыялісты, усе прапоўчы Таджыкістану, пры падтрыманні вялікага рускага народа, вынесі сваю краіну па шырокую дарогу будаўніцтва камунізма.

За год саветскай улады мастацтва Таджыкской ССР прайшло вялікі шлях, яго расквітнела і ўдзячалася, зніжыло сваё формы, алівавалася новымі змосту. Зараз у рэспубліцы працуюць 4 рэспубліканскія і 5 абласных тэатраў, 12

раённых калгасных тэатраў. Таджыкская кудыжубная філармонія. Тэатры існуюць не толькі ў буйнейшых цэнтрах Таджыкістана — Сталінбадзе і Дуніабадзе. Нават на «слаху свету» — у Харогу — ужо некалькі год паспяхова прапуе драматычны тэатр.

Падрыхтоўка да дэкады таджыкская мастацтва пачалася аглаям творчых сіл рэспублікі. Работнікі мастацтва Таджыкістана ахвочныя гарачым жаданнем паказалі ў Маскве лепшыя ўзоры сваёй работы, найбольш значныя дасягненні ў галіне музыканыя, харагравічэкага, драматычнага і выяўленчага мастацтва.

Цэнтральныя месца ў праграме дэкады займаюць спектаклі Таджыкская дзяржаўнага тэатра оперы і балета. Першая таджыкская опера «Наўстанне Васе» (дзіброта малых пэчуў Турсун-Залі і Дарош), музыка заслужанага дэкады мастацтваў Таджыкской ССР Баласаліа. Тамай гэты оперы паслужыла шырока расправіўся народная павога аб дэкады гораў Васе, які ўдзячалася паўстанне дэкады супроць аміра бухарскага ў 80-х гадах мінулага стагоддзя. Вялікую цікавасць праставілі опера Баласаліа і Бабакаланана «Кавалі Кова». Яе дзіброта напісана пэчуам Жахуці на сюжэт з выдатнай паэмы Фірдаўсі «Шах-Нам». Гэта опера вяскарае пазіць з дэкады мінулага таджыкская народа, расказвае аб паўстанні расквітнела і дэкады супроць твараючых паха.

Сеняшнью лню прывесчан тры спектаклі дэкады — музыканыя прадстаўленне «Юла» («Шольган»). На сцене паказана радаснае веселье калгаснае свята. Яно з'ўдзяецца выражэннем шчаслівага і замовнага жыцця калгаснага ся-

ляства Саветскага Таджыкістана. Музыканыя і танцавыя таджыкскі фальклор шырока скарыстан адзінамі гэтага аргіпацыйнага спектала (дзіброта С.М. Мураданава, музыка С. Баласаліа і С. Урбаха).

Паказ усіх гэтых спектакляў у Маскве павога-апада вялікую работу на выкальня асуджы малых оперных артыстаў. Вырасці і кадры малых талентавічых тэатраў і балетмейстраў. Тамцамі ўзбавіліся оперныя спектаклі.

Вялікай павога ў жыцці таджыкская тэатра з'ўдзяецца падрыхтоўка да дэкады першы нацыянальны балет «Дзе розы», музыка якога напісана кампазітарам А. Ленкіным. Гэта не ачыны, што задача стварэння таджыкская балета вышланы. Але асуджы гэты ўжо закончаны. Неахожда толькі настольны працаўчы і падрыхтоўку работу на больш шыроку асуджы стварэння народнага тэатра, ні на мінуту не аслабляць увагу да падрыхтоўкі балетных калару. Камітэў на справях мастацтваў пры Саўнаркоме СССР прымуў рашэнне аб стварэнні спецыяльнай таджыкской балетнай студыі. Яна адкрыецца на гэтым годзе пры Ленінградскім харагравічэкам вучылішчы і будзе рыхтаваць танцоўчы для маладога таджыкская балета.

У дэкады прыме ўдзел Таджыкскі акадэмічны тэатр драмы імені Жахуці. Яго існуе ўжо больш 10 год і адпраўляе немалу ролю ў развіцці тэатральнага мастацтва рэспублікі. Гэты тэатр прапоўчы складаны творчы шлях — ад канцэртнага праграм і невялікіх інсценіроўкаў да праставога п'ес класікаў. У дэкады тэатр спектаклі. Пэса маладога таджыкская драматурга Улуг-Залі «Чырвонаялашкі» рачуе асуджы барышым таджыкская народа з баскачствам. На матэрыялах Фірдаўсі драматурга Пір Мухамед-Задэ і

Волькенштэйна напісана п'еса «Ругам і Зобар». Прычэ драматычны спектаклі дэкады — трагедыя Шырапа «Фэлю», паравідацыя на таджыкскую мову пэчуам Жахуці. Такія разнастайнасць рэпертуара ўжо сама па себе сведчыць аб вялікіх магчымаствях і творчай сімелі таджыкская тэатра. Побач з творамі нацыянальнай драматургіі, пабудаванымі на сучасным матэрыяле, ён імкнецца з'ўдзяець вышэйшай саветскай драматургіі, якой з'ўдзяецца Шакопір.

На заключным канцэрце дэкады саветскай грамадасяць пазнаёмыя з вялікай музыкальнай і харагравічэкам мастацтвам таджыкская народа. Асаблівасць таджыкскія песні і танца, Намірсі аграгравічэкам ансамбль песні і танца, аркестр народных інструментаў, жаночы ансамбль рубабістак — усё гэта асуджышы, вырашыны з пэчуў народа, асуджышыся з талентавічых удзельнікоў мастацкай самадзейнасці. Выкальняці, уважочыя ў састаў гэтых калектываў, сабраны амаль з усіх раёнаў Таджыкістана, у тым ліку і з аўтаномнай Горна-Балуханскай абласці.

Адначасова з паказам тэатральнага і музыканыя мастацтва Таджыкістана ў Маскве арганізацыя выстаўка таджыкская выяўленчага мастацтва, кароні якая ідуць у глыбокую даўнасць. Берывіка, раўна па даўну, розныя вышэйшы і танцавыя — воль найбольш характэрныя ўзоры народнага таджыкская мастацтва. Рэлігійныя законы забаранялі паказ мастацкіх сродкамі і жыццё. Таму народная творчасць у Таджыкістане была ў значнай меры абмежавана аргументам, атрыманым вельмі вялікае распаўсюджанне. Запеліныя ўзоры, выкальняны з вялікіх мастацкіх пэчуам, павога-апада самыя розныя выабры народных майстэрстваў — керамічную пасуду, мэблю, прадметы халічэка ўжыцця, адзенне і тэатры.

Пры саветскай уладзе адкрыліся нацыянальны шляхі да росквіту народнай творчасці. Якім прыкладам гэтага з'ўдзяецца афармленне павога Таджыкская ССР па Усеазаёнай сельскагаспадарчай выстаўцы. У Таджыкістане адраджана і даўнае юватрына мастацтва. Малыя майстры, расквітнелыя саветы гэтага рамяства, стваряюць новыя творы наўтанчальнай вышэйшай.

За апошні год у Таджыкістане вырасталі свае кадры мастакоў. Яны паказвалі на выстаўцы больш 200 твораў жыццяво.

На парадзе перадавых калгаснікаў і калгасніц Таджыкістана і Туркменістана з кіраўнікам партыі і ўрада 4 студзеня 1935 года таварыш Сталін, гаворачы аб развяджытах большыняй нацыянальнай палітыкі, прадказваў: «... дружбы паміж народамі СССР — вялікае і сур'ёзнае заваяванне. Бо пакуць гэта дружба існуе, народы нашай краіны будаць свабодны і непераможны. Ніхто не страпалі пак, ні ўнутры, ні знешні ворагі, пакуць гэта дружба жыць і араўдзецца».

Дэкады нацыянальнага мастацтва з'ўдзяецца найлепшай дэманстрацыяй дружбы народаў Саветскага Саюза, стварачых з мношч нацыянальных культур азіную сацыялістычную культуру. І кожны раз, калі на трыбуну Усеазаёнага паказу палімаецца новая брацкая рэспубліка, гэты дзень з'ўдзяецца святлам усёго саветскага народа. Такое свята для нас — дэкады таджыкская мастацтва, знямаючы новы перамоў лінчэна-сталініскай нацыянальнай палітыкі і павога-апада ўмацаванне дружбы нароўў СССР, ствароўчы і ўмапоўваючы паў кіраўніцтвам вялікага Сталіна павога-апада па сваёй магчымасці многавяковую сацыялістычную зязражу.

М. ХРАПЧАНКА, старшыня Намітэта па справах мастацтваў пры Саўнаркоме СССР.

МЯСЦОВАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ ПІНСКАЙ ОБЛАСЦІ

Пля развіцця мясцовай прамысловасці і прамакаперарыі на 1941 год па Пінскай абласці, складзены ў адпаведнасці з паставою СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня г. р., прадугледжвае вялікі рост прадукцыі ў параўнанні з мінулым годам. Валовай прадукцыі мясцовай прамысловасці павіна склаці ў назменных панах 1926—27 г. 6472 тыс. рублёў, або 243,3 проц. да фактычна вышучаенай прадукцыі ў 1940 годзе, а разам з сельскагаспадарчым і лабачнай вытворчасцю пры млынах — 12.663,5 тыс. руб.

Значны рост вытворчасці намечан таксама па прамакаперарыі. Па сістэме Белькапрамсаюза валовай прадукцыя ў 1941 г. павіна склаці ў назменных панах 1932 г. 14.446,4 тыс. руб., або 167,4 проц., а па сістэме Белькапрамсаюза — 11.122,1 тыс. руб., або 153,1 проц. да фактычна вышучаенай прадукцыі ў 1940 г.

Што-ж канкрэтна зроблена па ажыццяўленню паставы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня г. р. і па выкананню намечаных планаў у нашай абласці?

На прадпрыемствах Столінскага райпрамакаперацыйнага асовен і пачатку выпуску новых вырабаў (акрылата драўляная пасуда, здзічата мякка, лыжы, папярэ, папярэ, малаткі і т. д.). На прадпрыемствах Пінскага горпрамакаперацыйнага асовен масавы выраб лыж, кухонных шаф, спіральных і класных дошак, каталог для бібліятэ, ведраў бяшаных і інш. У Ганішчынскім раёне арганізаваны і прыступілі да работ новыя пехі — музычныя інструменты (шыпкоўкі) і баварныя вырабы, а ў Целяхавіцкім і Драгічынскім раёнах — сталерна-мэблявыя майстэрні.

Па прамакаперарыі асовен выпуск пачаюць лічыць у Пінскай арцелі Облмюптапрамсаюза (ужо выпушчана за студзень і люты 1,7 тонны); асовен пачата вытворчасці хрома, школьных рацункаў, гандлярскіх шпотаў; арганізавана новая баварная арцель Облмюптапрамсаюза і асобабудуўніцтва ў Лагішынскім раёне.

Данія аб выкананні вытворчага плана 1-га квартала па асобых райпрамакаперацыйнах і па сістэмах прамакаперарыі сведчаць аб тым, што рэалізацыя паставы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня г. р. праходзіць у нашай абласці ўсё яшчэ незадавальняюча. Лагішынскі, Целяхавіцкі, Драгічынскі, Ганішчынскі і Лясны райпрамакаперацыйны, а таксама Пінскае горпрамакаперацыйнае не выканалі двухмесячную праграму.

У пэрым на Облмюптапрамсаюза (без харчовай прамысловасці і сельскагаспадарчага мукамолы) выпуск прадукцыі ў студзені г. р. у параўнанні са снежнем мінулага года нават зменшыўся і склаў 87,5 проц.

Зусім незадавальняюча выконваецца вытворчы план 1-га квартала па прамакаперарыі. Выпуск валовай прадукцыі па Облмюптапрамсаюзе за пачатка месяца склаў 1.355,3 тыс. рублёў, або 41,1 проц. квартальнага плана, а па Облмюптапрамсаюзе — 1.085,4 тыс. рублёў, або 43,4 проц. плана. Выпуск прадукцыі ў студзені значна знізіўся ў параўнанні з снежнем 1940 г.

Облмюптапрамсаюз (старшыня оргбюро т. Мазур) не змагаецца за асовен новых вырабаў. Да асовені і выпуску немажор думажор прыступіць толькі ў другім квартале, да асовені і выпуску

мятасак для кас—толькі ў трэцім квартале, г. зн. тады, калі не будзе патрабаванні ў іх.

Многія арцелі не працуюць з-за некамплектнага забеспячэння іх сыравінай. Напрыклад, у швейную арцель у Ганішчых Облмюптапрамсаюз заслаў 2000 м. палкадчатнага сціпа, а верхняга матэрыяла не выслалі. Пачынаючы з лістапада 1940 года, гэты арцель не мае ваты, і толькі адзін раз на лети час Облмюптапрамсаюза адпуская яе. У вышкі нават пры наяўнасці сыравіны арцелі не працуюць.

У пэрым за сумарным выкананнем плана арцелі Облмюптапрамсаюза, асабліва ў Пінску, прадаўжаюць выпускаць канцылярскую мэбля (шымовыя і канцылярскія сталы) і дорагаканітурныя трайныя шафы, круглыя сталы і т. д., а выпуск танных відаў мэблі і гарнуренца.

Па раду раёнаў нічога не зроблена для ажыццяўлення паставы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня г. р. Рашанні райвыканкомаў і РК КП(б) аб развіцці мясцовай прамысловасці і прамакаперарыі асталіся простымі декларациямі. Па Лясныцкаму раёну па сутнасці нічога не зроблена па рэалізацыі намечанага плана, а адзінае ў раёне будуўніцтва харчовага прадпрыемства (брама-пачатковае завод) сарвана. Яшчэ канцылярскую матэрыял заперджана праграма на 1 квартал гэтага года ў размеры 70.000 літраў віна, у тым ліку 15 тыс. літраў плошчальных віна і 55 тыс. літраў мошых напіткаў. Усё-ж ні выканком райсовета, ні РК КП(б) не зацікавілі прытрыманні звышвыканання студзеньскага і лютаскага планаў.

У большасці раёнаў пачатыя заводы не забеспячаны палівам.

XVIII канферэнцыя ВКП(б) патрабавала безумоўна ліквідаваць абыякавы адносіны партарганізацый да прамысловасці і транспарта і рашуча павярнуць увагу партарганізацый у бок максімальных клопатаў аб патрабах і інтарэсах прамысловасці і транспарта. Выкананне гэтай выратковай забеспячэння быстра ўзялі і развіццё нашай прамысловасці. А перспектывы для развіцця прамысловасці і прамакаперарыі ў нашай абласці вельмі вялікія.

Каласальныя запасы торфу ў ляўнашпа выдатна паліўнай і энергетычнай базай для прамысловасці. Торф і сапраўды паслужыць сыравінай для хімічнай прамысловасці. Наўняць высокакачэсных парод дрэва забеспячае развіццё дрвапрамакаперацыйнай прамысловасці. У абласці ёсць вялікі запасы высокакачэсных гліна, мела і гліна для вырабаў цэменту, керамічнага паску і інш.

Наўняць вялікай колькасці рыб, грыбоў, дзікаручных пладоў і ягад стварае ўсе матэрыялы для росту харчовай прамысловасці.

Задача партыйных арганізацый і работнікаў прамысловасці і прамакаперарыі — ведаць ліквідаваць нехайшы ў раёне прадпрыемстваў і прамаршелей і на аснове рашэнняў XVIII Усеагульнай канферэнцыі ВКП(б) мабілізаваць рабочых, служачых і інжынера-тэхнічных работнікаў на выкананне гадзавога плана вытворчасці і капітальнага будуўніцтва.

К. МІЗЕВІЧ,
старшыня Пінскага обплана.

У калгасе «Чырвоная Гусараўка» (Рагачоўскі раён, Гомельская абласць) арганізавана круглагодняя работа па асушэнню балот. На здымку: за работай на цэнтральнай мастэраці. Злева калгаснік І. Сямёнаў і яго жонка П. Сямёнава. Фото А. Шаўчэка (БЕЛТА).

ЯК МЫ ЗІМОЙ АСУШЫЛІ СТО ГЕКТАРАЎ БАЛОТ

Калгас «Чырвоная Гусараўка», Рагачоўскага раёна, не славіўся раней высокімі ўраджаемі і прадуктыўнасцю жывёлагадоўлі. Спустаханая лясная слаба давала мазоны ўраджаі. Пра забаванне новых пладаротных зямель, сенажаці і высласяў да гэтага года ішлі толькі бясцелыя гутаркі.

У пачатку 1941 года мы рашылі раз назавуць і накіраваць з такім бясцелым выкананнем прамакаперацыйнага. Пачалі загатоўваць і вывазку торфу на поле, каміставалі яго разам з гноем. Торф на глыбінні ў два метры быў амаль сушы. Гэта павяла нас па думку арганізацыі меляірацыйных работ зімой, не чакаючы паліва.

Да абгрунтаваць нашы меркаванні, а разам з Пятром Аўрамавічам і дэпутатам сельсавета Апанасам Сямёнавым 24 студзеня вышлі на балоты і пракавалі тры пагонныя метры канала. Мы не памыліліся: на глыбінні 2,5 метра балота аказалася амаль сушым. Нам стала ясна, што і зімой можна праводзіць меляірацыйныя работы.

Вечарам таго-ж дня мы скаркалі агульны сход калгаснікаў і рашылі аб нашай першай вышцы на балоты. Калгаснікі пачалі наўняць ішчыўніцтва і рашылі неадкладна разгарнуць масавыя меляірацыйныя работы. Готарычная паставою партыі і ЦК аб асушэнні балот у Беларускай СР яшчэ больш нахлынула нас на вялікі справы.

Мы разлічвалі на зіму пракаваць 880 метраў магістральнага канала. З 25 студзеня на балоты пачалі выходзіць 40—50 чалавек штодзённа. Нават у самыя халодныя дні працавалі амаль усе мужчыны і жанчыны, старыкі і малады.

Работы для ўсіх халіла. Мужычын напалі канал, дзятчаты адрывілі торф на поле. Меляірацыйныя работы ўспачальваў наш малады бригадзір па меляірацыі Пётр Аўрамаў.

Тав. Аўрамаў узорна арганізаваў працу. Ён расставіў людзей так, што ўсе мелі работу. Жанчыны расчыталі снег на трасе будучага канала. За іх ішлі 3—4 мужчыны і выкавалі жалезнымі лопатамі мэтры слой тарфяніка ў 20—25 сантыметраў (глыбінні балота не прамерала). Дзятчаты Матрона, Сямёнава, Усціна і Агафія Аўрамавы і іншыя гураўлі глыбокі мэтры тору на саны і вывазілі на поле. Ачунячыны ад мэтры тору ўчасткі канала звычайнамі праборскімі лопатамі.

Нашай работай зацікавілі ўсе наўкольных калгасі. Нашы суседзі—калгаснікі сельсаветаў імяні Малагава, «Піях Леніна» і інш.—не раз прыходзілі

да нас, распытвалі, як лепш арганізаваць меляірацыйныя работы. Неўзабаве ва многіх калгасях раёна таксама пачалі асушыць балоты. Наш вопыт з ішчыўніцтва работ стаў здабыткам многіх калгасяў раёна.

Нашу ішчыўніцтва патрымаў райком партыі. А неўзабаве абласны камітэт партыі рэкамендаваў усім калгасам абласці па нашаму прыкладу распачаць масавыя меляірацыйныя работы ў зімовых умовах. З лютымі, лопатамі і таларамі ў руках пайшлі на балоты сотні калгаснікаў і іншых сельсгаспрацель. Гэта яшчэ больш падбадзёрвала нас, патхіла на новыя перамогі.

Да 1 красавіка мы пракавалі канал даўжынёй у 800 метраў (тэра 885 метраў), глыбінёй у 2,5 метра, шырынёй у 6 метраў. На поле мы вывазілі каля 7 тысяч тон сырога торфу, прычым 3000 тон закаміставалі разам з гноем. Толькі па прыбліжэнні раліках, на гэтых балотах мы званомлі 3000 працадзён, якія звычайна затрачваюцца на адычку торфу для ўгнаення.

Адначасова мы пракавалі 600 метраў асушальнікаў. Такім чынам на сёнешні дзень у нас асушана 110 гектараў непарадка балота. Астаюцца яшчэ пракаваць 85 метраў канала і 4—5 асушальнікаў. Завяршыўшы гэтыя работы, мы асушым яшчэ 100 гектараў балот, якія вясной зможам засеяць яравымі культурамі.

Такія поспехі забяспечыла нам дружная агураваная работа ўсіх калгаснікаў. У нас няма ні аднаго грабара, які выкаваў бы за дзень менш 22 кубаметраў тарфяной масы пры норме ў 8 кубаметраў. А наш меляірацый Пётр Аўрамаў і калгаснікі Лазар Філатоў, Кірыля Піханаў штодзённа выкававаюць па 32 кубаметры тарфянога грунту.

Мяры мы перакавалі, што меляірацый можна займацца круглы год. Да меляірацыйных работ лепш за ўсё рыхтавацца з самай вясені. На трасах будучага каналаў і асушальнікаў тэра вясенню знімаць першы слой тарфяніка ў адзін штык. Гэта выемка ранішэй зімой пакрывацца снегам. Пад снежным пакрывам чысты торф не амярае. Гэта значна аблегчае меляірацыйныя работы зімой.

Праз некалькі дзён мы завяршылі зімовыя меляірацыйныя работы ў калгасе. Наше напружаная праца зімой аплаціцца. Балоты мы ператварам у крыніцу багатага калгаса і калгаснікаў.

А. ЗВЯЗД,
старшыня калгаса «Чырвоная Гусараўка», Забалотнага сельсавета, Рагачоўскага раёна.

ДВА КАНЦЭРТЫ

31 сакавіка адкрыў яшчэ адзін ачаг музычнай культуры ў БССР—пачаўся Беларускай ардына Чырвонага Працоўнага сцяга дзяржаўнай філармоніі. Мінск да гэтага часу яшчэ не меў спецыяльнай канцэртнай залы. Таму гэты факт мае вялікае культурнае значэнне. Савецкі народ «с песней по жизни шагает», ён любіць, цыніць і разумее музыку.

Беларуская філармонія ў апошні час жыла значна звужанай канцэртнай тэатраў, ад якой асабліва цяжка Мінск. Адною з прычын такога становішча, натуральна, была адсутнасць памішанка для канцэртаў і базы для падрыхтоўчых работ калектываў. Напер старанамі Усе Умовы для шырокай і пладотворнай работы.

Адкрыццё новай залы было цэлым спатканнем грамадскасці. 31 сакавіка і 1 красавіка філармонія дала два вялікія канцэрты з удзелам усіх сваіх калектываў, лепшых артыстаў мінскіх тэатраў і прафэсійнага дзяржаўнага кансерваторыі.

На канцэрце 31 сакавіка ў першым аддзяленні сімфанічным аркестрам, сагістамі і хорам філармоніі пад кіраўніцтвам Г. А. Мусіна быў выкананы капітальны твор, адна з каштоўнейшых скарбін савецкай музычна-літаратурнай—фінал 9-й сімфоніі Бетховена.

Паўторны канцэрт, 1 красавіка, таксама быў адкрыты сімфанічнай музыкой. Аркестр пад кіраўніцтвам Г. А. Мусіна імпрэсаванна выкаваў 21-ую сімфонію Ляўрага Сталінскай прэміі кампазітара Н. Я. Мяскоўскага.

Апрача таго, сімфанічным аркестрам выканалася увертура старошага беларускага сімфаніста кампазітара Аладова. Праграма абодвух канцэртаў, за невялікім выключэннем, была адна і тая-ж, і таму мы будзем гаварыць аб ёй, як аб адным цэлым.

Другое аддзяленне адкрыў хор філармоніі пад кіраўніцтвам Г. Г. Бары. Хоць і з задаловеннем адзначыць безумоўны рост гэтага зольнага калектыва. Ён дабіўся выдатнага ансамбля, стройнасці, лобрага гучання і майстэрства выканання. З вялікай выразнасцю прагучала калітала аб таварышу Сталіне Аляксандрава, цэгла, лірычна і карцінна прадстаўлена была «Тайга» Егорына, задушліва выканана украінская фантазія «Бандура» і вясела, жыццераднае—папулярная «Ліўоніха» (апрацоўка Нікалавіча). Добрае ўражанне пакінула сагіста (Р. В. Млодэк, М. І. Дзянісав, С. Ю. Друкер і А. Н. Амігон). Асабліва хоць і адзначыць удаца выступленне Р. В. Млодэка і М. І. Дзянісава, іх эмашы-

налізае, музычныя і ўдумлівае выкананне. З гучам, культурна акампаніравана А. І. Жэмер, Эфрэнга, свежа і пераходна правалі спява з пэсы Левіна «Дейбеле садат» заслужаныя артысты Ю. С. Арончык і М. М. Мойн.

Трэцяе аддзяленне канцэртаў было прадстаўлена двум папулярным калектывам—аркестру народных інструментаў пад кіраўніцтвам Ф. Ф. Сямохіна і ансамблем песні і пляскі пад кіраўніцтвам Г. І. Любана. Аркестр народных інструментаў выдатна паказаў сабе і як самастойны калектыв (спяваў і танцавальнай сюіты П. П. Цуркіна, працікала і каргодная Лядова), а таксама і як лобры акампаніатар. Сагістка філармоніі Г. Г. Цітова парадвала сваім шыкавым канальным танцам, а таксама жывацю і хараством выканання.

Вялікі і заслужаны поспех меў ансамбль песні і пляскі. Гэты малоды калектыв вабіў да сябе і сур'ёзнаму музыканта, і месавага слухача сваёй непаарнаснасцю, шырыняю, жыццераднасцю і своеасабытым каларытам. Калектыв паказаў на канцэрце некалькі новых эфектыўных песень. Вельмі мякка і лірычна прагучала «Зялёныя» (у апрацоўку Любана). Слухачы гэту песню, мімавольні рысуюць сабе красачыя карціны беларускай прыроды,—да таго проста, аразумела і разам з тым прыгожа зроблена гэта песня.

Пязменныя сімпатый слухачоў прыцяваў і ўжо вядомы «Няўрскі танец» Любана і народны танец «Прыжылок».

Харавая група (хормейстар Н. Ф. Саладоўскі) заслугоўвае сапраўднага адбавення: адзаванца стройнасцю гучання, ансамблевага адзаванства, культурнае карыстанне гадзавымі групамі, музычнасць выканання. Выступленне паказала і больш прыкметную ачэрванасць спецыфічнай харавой і танцавальнай (балетмейстар К. А. Аляксандравіч) групы ансамбля, што таксама з'яўляецца неумоўным пласом у яго работе.

Няма сумнення, што новае памішканне філармоніі паслужыць вялікім стымулам для разшырэння яе канцэртнай дзейнасці. Філармонія неабходна ўлічыць разнастайнасць жанраў сваіх канцэртаў (сімфанічны, камерны, тэматычны, оперы ў канцэртным выкананні, канцэрт легкай музыкі і т. д.), а таксама неабходна пераадолаць лепшыя мясцовыя сілы, у тым ліку і зольнага малады. Усё гэта дасць магчымасць заавольні разнастайны патрабаванні і запрыс слухачоў, прыняце іх да новай канцэртнай пляноўкі.

Н. ШЧАГЛОУ.

НЯЧУЛЫЯ АДНОСІНЫ ДА ПІСЕМ ПРАЦОЎНЫХ

Своечасовае рэагаванне на сісьмы і скаргі працоўных — закон для кожнага краінікі ўстанова, прадпрыемства. На жаль, не ўсе пачынаюць адразу, чула і ўважліва адносіцца да пісем і скарг.

У выканком Лямбровскага райсовета адпачунаў працоўных (Беластоцкая абласць) у 1940 годзе паступіла больш 300 пісем ад мясцовага насельніцтва. Але не ўсе яны былі своечасова разгледжаны. На 8 заваў і па сёння няма ніякага рэагавання. На многія пісьмы аўтарам не даны адказы ад прынятых мерах. Вялікая частка скарг, якія паступілі яшчэ ў верэні і ліпені 1940 года, была разгледжана толькі ў студзені 1941 года.

Выключна дурна арганізаван улік па ступені пісем. Яны рэгіструюцца не ў дзень паступлення, а значна пазней. Асобныя пісьмы зусім не рэгіструюцца.

Былае, што пісьмы і скаргі паступаюць «на разгаванне» ўстановам, якія не маюць да гэтага ніякага дачынення. 15 ліпеня 1940 года ў выканком паступіла заява ад грамадзяніна Русевіча В. Ф. з просьбай аказаць яму матэрыяльную дапамогу. 19 жніўня — роўна праз месяц з дня паступлення заявы—яна была накіравана для рэагавання ў райспажыбсаюз, дзе зусім знікла.

Многія сігналы, накіраваныя ў розныя раёны ўстановаў, доўга марытуюцца там без рэагавання. У выканком-ж ужо больш не турбуюцца аб гэтых сігналах, іх лёс нікога больш не цікавіць.

БУГЛАЕУ,
інструментар Беларастоцкага абкома партыі.

Не ажыццяўляюць намечаных мерапрыемстваў

ПРАПОЙСК. Паставою партыі і ўрада аб павелічэнні выпуску тавараў шырокага спажывання з мясцовай сыравіны прадвадзяць у жыццё толькі некалькі арцелі раёна. У большасці-ж месці намечаныя мерапрыемствы не ажыццяўляюцца, хопя да гэтага ёсць усе матэрыялы.

Пры крамбрэдаўняй арцелі «Мінерал» яшчэ к 1 сакавіка гэтага года павінен быў успушчы ў строй пэх па выпуску кафеда, цытны, паркетных плітак і т. д. Да будуўніцтва пэх нават не прыступілі. З патрабных 24.000 штук отгравалай паты завезена ўсёго 6.000 штук. Облторфрамсаюз не даслаў нарадаў на атрыманне недастатковай колькасці цэгла, не назначыў кіраўніка будуўніцтвам.

Дрэваапрацоўчы камбінат мае вялікія матэрыялы для выпуску прадукцыі шырокага спажывання. Якія-ж пры камбінате адкрытыя пэхі па выпуску краўдзі і маршалаў. Значна павялічыўся выраб тавараў хатняга ўжытку. Аднак выраб доў, вазоў і сандей усё яшчэ не арганізаван, хопя з калгаснага раёна і заключаныя дагаворы на пастаўку іх гэтага віду прадукцыі.

У раёне намечана пачуваць вялікія заводы—папярэ, крамавіцкія і іншыя. Але да будуўніцтва іх не думалі прыступіць. Выканком райсовета не забаваняе кучэйшай рэалізацыі намечаных мерапрыемстваў па развіццю мясцовай прамысловасці.

Д. ПІСЛЯКОУ.

Дзённік міжнародных падзей

З кожным месцам, з кожным днём маштабы другой сусветнай вайны расшыраюцца, у яе арбіту ўважваюцца ўсё новыя і новыя ўчасткі.

Некалькі дзінны нават тымі разгарнуўшася няўдзя ў замяненні арку паляка на тэму аб тым, ці вярне Германія вайну на два франты ці на адзін аб'яднаны фронт. А гэта значна зменшыла аб'ём пачатку ад Нараіна праз Атлантыку да Суэда. Цяперашняя гранічная сваяка двух вайоных лагераў — гэта пачаў сістэма вайн, якую нехта абмежавалі тым ці іншым фронтам. На самай справе: у яе факты ўжываюць вялікую бітву за Атлантыку, павяршыцца бітвы над Англіяй і Германіяй, уперню барацьба ў горах Альпаў, схаванні ў Афрыканскай пустыні, баявалі і контрбоявалі, утончаны і пастойліваю дыпламатычную вайну, якая павяла ўсё больш жорстка характар па меры разгортвання новых плацдармаў, узніжэння новых фронтаў? Яна толькі тое, што перапераня вайна не знайшла і наўрач ці спойдэ сваё вышэйшае ў мажальных бітвах. Вельмі вялікі, вельмі гранічныя маштабы гэтай вайны. І характэрна, што на перапісанні этапе вайны ваенна-вытворчыя апараты вайоных сродкаў, напружаныя да ўсіх мажальных межаў, павіны вырашаны задачу не толькі і не стаяць апаратнага папачування арсенала баявых сродкаў, пелькі загатоўкі вялікай масы ўзбраенняў для будучых бітваў, не білізкі баць, якія па сваёй грамадзянскай пераважыць усё, што было да гэтага часу. Імяна гэта накіраванасць мабілізацыйных намаганняў вайоных лагераў прыдае асаблівае значэнне фактару часу.

Вясняны «сезон» пачаўся з рэзкай актывізацыі марской вайны, з разгарнуўшайся ў вялікіх маштабах бітвы за Атлантыку. Страты англійскага ганцавага флота, які ў першы паўтара года вайны склаў і сарваў каля 65 тысяч тон у тымсяці, адрыв паручоных па 100 тысяч тон у тымсяці, а па шведжаных германскага друку нават значна вышэй.

Германія ўваля ў справу не толькі вялікую колькасць паловных дошак, якія за раз, у змену ранейшай тактыкі, аперуюць палымі ачунячымі ва ўзаемадзейні з англійцамі, не толькі лёгкія паловныя сілы, але і вялікія ваенныя караблі. Толькі няўдзя свала вытэма, што германскія судны, якія аб'явіліся ў Атлантыку, — гэта лінейны «Шаргорст» і «Кінезіау» — вядомыя чарныя вайны ў 26 тысяч тон. Адначасова германскія ваенныя навіоўны свае намаганні па тое, каб вывесці з строю найбольш важныя англійскія порты, куды радоўчым чынам накіроўвацца пачок закіячальных грузаў для Англіі.

Вяртаюцца супроць брытанскіх марскіх камунікацый, і ў першую чаргу супроць камунікацый, аязавоных Брытанскіх астравы са Злучанымі Штатамі Амерыкі, — галоўная мэта перапісанна германскага наступлення на Англію. Як указвае вясняны друк, Германія і Італія выходзяць з разліку, што дапамога, паступаючая перац з ЗША ў Англію, прадстаўляе сабой мінімум таго, што неабходна Англіі. Таму Англія важна атрымаць максімум з таго, што паступаеца Злучанымі Штатамі, а Германія ваджа знішчыць імяна гэты максімум. Адноль і ўважвае за ўсё астрапе пільнае аб ахове камунікацый і забеспячэнні перавозкі грузаў з ЗША ў Англію.

Сістэма камваіравання і ўзбраення гандзельных параходаў не апраўдавае слябе доўнаася, асабліва жасі ўлічыць, што Германія кінула на марскі фронт свае вялікія ваенныя караблі. Пры гэтым тэра мільярд даўла, што Англія не можа трымаць свае асноўныя ваенна-марскія сілы на камваіраванні ваенных групоў, бо ёй флот патрабаван для абароны Брытанскіх астравоў. К таму-ж значныя сілы англійскага флота знаходзяцца ў Міжземнамор'я (прыкладна 6—7 літароў, 3 авіяноны, каля 20 крэйсераў і ад 80 да 100 эсмінцаў).

Вось часу пільнае аб ахове марскіх камунікацый і забеспячэнні перавозак грузаў перастане ў праблему эфектыўнасці амерыканскай дапамогі. «У Берліне і Рыме лічаць, — піша швейцарская газета «Нойе швэрер пейтунг», — што амерыканская дапамога ў сапраўды вялікіх размерках прыдзе вельмі пазня, каб прадудзіць лёс, які павінен напастыць Англіі. Гэты пункт дачынення можна лічыць абруччываным толькі ў тым выпадку, калі дзяржавам аса ўласна дабіцца рашэння па прыкладу надзвычайнага лета».

